

ממתק לשבת

פרשת השבוע: וישב תשעי"ט

חומש: בראשית

לא חוזרים לסדר היום!

מבוכה גדולה תוקפת אותנו כאשר נתוודע בפרשת השבוע למכירת יוסף ע"י אחיו. לאיזה שיאים של שפלות ושנאה אפשר להגיע בתוך המשפחה? התורה נתנה דעתה שברגע שיצר השנאה מקנן בנו יש לעצרו כי ברגע שיפרוץ כבר יהיה מאוחר מדי... התורה אומרת על האחים: 'וישנאו אותי ומיד יולא יכלו דברו לשלום' [בראשית לו, ד] ואחר כך 'ויסיפו עוד שנא אותי ומגיעים הדברים ל: 'ויתנכלו אותו להמיתו'. תחילת השנאה בגלל חלום של יוסף, מגיעה עד כדי תכנון חיסול לרצח בתוך המשפחה... ה' ירחם, עד כמה נמוך יכולה השנאה להביא את האדם?! בתלמוד [סהנדרין ז] מובא ששנאה [תגרה] דומה לנזילת מים קלה של טיפות שמגיעה לשטף מים אדיר ובלתי נשלט.

המשך הסיפור: לאחר זריקת יוסף לבור האחים מתיישבים 'לאכול לחם', מזעזע, כיצד האחים לאחר המעשה הנורא, עברו לסדר היום והתיישבו לאכול? איך היה להם תיאבון? איך זה שלא סערה נפשם שאחיהם מושלך בבור? איך בכלל העלו בדעתם לחזור לסדר היום ו'לפתוח שולחן'?

החזקוני מפרש את צעדים זה של האחים כהתעלמות מכוונת שנבעה מתוך המצוקה והקושי לראות בצרת אחיהם זה מה שגרם להם להתרחק מהמקום ולהסיר דעתם באכילה. יש בסיפור זה להציב בפנינו תמרור אזהרה. גם אם חטאנו, חייבים לקחת אחריות. אסור להתעלם! ההתעלמות ממצוקת האחר והחזרה לסדר היום הינה אסון, היא סוג של 'מכירת יוסף'. פעמים רבות אנו מעדיפים להתעלם מצרת החבר, לא מזדהים עמו ואף מתרחקים. חבר נמצא במצוקה, בעיות משפחתיות, מחלה, אבל וכדי, החברים 'מתאדים' ונעלמים להם. להיפך זה הזמן שחברנו הקרוב זקוק לנו. בידינו הדבר לפעול ולתקן, לשפר ולא להתעלם. בידינו הדבר!

הרב גבי קדוש

